

WPISUJE UCZEŃ**UZUPEŁNIA ZESPÓŁ
NADZORUJĄCY****KOD UCZNIĄ****PESEL**

--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

 dysleksja

NOWY SPRAWDZIAN SZÓSTOKLASISTY Z OPERONEM I „GAZETĄ WYBORCZĄ”

CZĘŚĆ 1 JĘZYK POLSKI I MATEMATYKA

Instrukcja dla ucznia:

1. Sprawdź, czy arkusz sprawdzianu zawiera 12 stron.
Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś nauczycielowi.
2. Na tej stronie i na karcie odpowiedzi wpisz swój kod i PESEL.
3. Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania.
4. Rozwiązania zapisuj długopisem albo piórem z czarnym tuszem/atramentem. Nie używaj korektora.
5. Rozwiązania zadań, w których musisz samodzielnie sformułować odpowiedzi, zapisz czytelnie i starannie w wyznaczonych miejscach. Pomyłki przekreślaj.
6. Odpowiedzi do zadań zamkniętych zaznacz na karcie odpowiedzi.
7. Zaznaczając odpowiedzi, zamaluj kratkę z wybraną odpowiedzią – np. gdy wybrałeś/wybrałaś odpowiedź A:

	B	C	D
--	---	---	---

8. Zaznaczając odpowiedzi, zamaluj kratkę z wybraną odpowiedzią – np. gdy wybrałeś/wybrałaś odpowiedź PP:

	PF	FP	FF
--	----	----	----

9. Zaznaczając odpowiedzi, zamaluj kratkę z wybraną odpowiedzią – np. gdy wybrałeś/wybrałaś odpowiedź BD:

AC	AD	BC	
----	----	----	--

10. Staraj się nie popełniać błędów przy zaznaczaniu odpowiedzi, ale jeśli się pomylisz, błędne zaznaczenie otocz kółkiem i zaznacz inną odpowiedź.

<table border="1"> <tr> <td style="background-color: black;"> </td> </tr> </table>		B	C	

11. Dodatkowa strona arkusza jest przeznaczona na brudnopis.
Zapisy w brudnopisie nie będą sprawdzane.

Powodzenia!

**KWIECIEŃ
2017**

**Czas pracy:
80 minut**

**Liczba punktów
do uzyskania: 42**

Tekst do zadań od 1. do 6.

Bocianim szlakiem

Najbardziej zabocianionym regionem Polski jest północna część województwa warmińsko-mazurskiego. Po wstąpieniu Polski do Unii Europejskiej właśnie tam powstał obszar specjalnej ochrony ptaków w europejskiej sieci Natura 2000 Warmińskie Bociany. Nie uchroniło to jednak środowiska bocianów przed niekorzystnymi zmianami. [...] Warmia to dziś kraina ciągnących się po horyzont jednorodnych upraw, a dla bocianów i wielu innych ptaków to jak pustynia. [...] Dlatego śpieszcie oglądać tamtejsze bociany, bo nie wiadomo, ile jeszcze wytrzymają.

Zacznijmy od tego, co w działalności boćków widać najbardziej, czyli od gniazda. Do budowy gniazda bociany zabierają się w czwartym roku życia [...]. Młode wykluwają się w nich po ponad 30 dniach wysiadywania. Niektóre gniazda zajmowane są przez dziesiątki lat [...]. Co roku są nadbudowane, tak że ich waga może dochodzić do kilkuset kilogramów. Rekordowe pod względem wagi gniazdo ważyło około dwóch ton. [...] W bocianich gniazdach żyją zresztą nie tylko bociany. Czasami mieszkają w nich szpaki, pliszki, wróble i mazurki.

Bociany [...] nie są wybrednymi drapieżnikami. Zjedzą wszystko, co są w stanie połknąć. Ich ofiarami padają małe owady – pasikoniki i pszczoły, bezkręgowce – dżdżownice i ślimaki, a także płazy – z nich przede wszystkim żaby, które razem z dżdżownicami są ważnym pokarmem dla bocianów wczesną wiosną. Bociany polują również na krety i niewielkie ptaki – w diecie bocianów można znaleźć szpaki, skowronki i wróble. Bardzo ważną część bocianiego menu stanowią gryzonie, a więc myszy i norniki. Niektórym boćkom udaje się połknąć małego zająca [...].

Młode, które można poznać po tym, że mają czarne końcówki dzioba [...] w przeciwieństwie do żurawi lub gęsi nie muszą lecieć z rodzicami na zimowiska, by poznać drogę. [...] Mają to zapisane w genach, podobnie jak latanie, którego nie musi nikt ich uczyć. Młode oczywiście nie lecą w pojedynkę. Podróż do Afryki jest niebezpieczna, więc zbierają się w stada. [...] Niestety [...] w pierwszym roku życia ginie nawet 70 proc. bocianów. Przez Bałkany i Bliski Wschód bociany docierają do Afryki, do Egiptu, i wzdłuż wschodnich wybrzeży lecą dalej – na południe. Ale nie bezpośrednio – w rejonie Sudanu gwałtownie skręcają na zachód i udają się do Sahelu, by się najeść. To najlepsze miejsce, by znaleźć duże szarańczaki, czyli podstawowy pokarm bociana w Afryce. [...] Dorosłe boćki wracają do Polski na przełomie marca i kwietnia.

Na podstawie: *Na północ od Olsztyna* [w:] A. Wajrak, *Przewodnik prawdziwych tropicieli*, cz. Lato, Agora, Warszawa 2012, s. 75–87.

Zadanie 1. (0–1)

Dokończ zdanie – zaznacz odpowiedź A lub B oraz jej uzasadnienie 1. lub 2.

Tekst *Bocianim szlakiem* ma przede wszystkim charakter

A.	literacki,	ponieważ	1.	przedstawia fakty dotyczące życia bocianów.
B.	informacyjny,		2.	opisuje, jak wygląda Warmia.

Zadanie 2. (0–1)

Dokończ zdanie – zaznacz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Informacje o rodzaju pożywienia bocianów są zawarte w akapicie

A. 2. B. 4. C. 3. D. 5.

Zadanie 3. (0–1)

Oceń, które z poniższych zdań jest falsywne. Zaznacz F przy zdaniu fałszywym.

1.	Bociany chętnie polują na gryzonie.	F
2.	Przed odlotem do Afryki bociany gromadzą się w stada.	F
3.	Młode bociany wymagają pomocy rodziców podczas nauki latania.	F

Zadanie 4. (0–2)

Dokończ zdania. Wybierz poprawne uzupełnienie luk 4.1. i 4.2.

Funkcję podmiotu w zdaniu *Bociany polują również na krety i niewielkie ptaki* [...]. pełni wyraz 4.1. Rzeczownik *krety* występuje w tym zdaniu w 4.2.

4.1.

- A. krety
- B. bociany
- C. ptaki

4.2.

- A. mianowniku
- B. dopełniaczu
- C. bierniku

Zadanie 5. (0–2)

Dokończ zdanie oraz napisz uzasadnienie swojego wyboru.

Zdjęcie 1.

Zdjęcie 2.

Krajobraz Warmii, o którym jest mowa w tekście, pokazano na zdjęciu

Uzasadnienie odnoszące się do wybranego zdjęcia:

.....

.....

.....

Zadanie 6. (0–2)

Samorząd uczniowski organizuje w twojej szkole spotkanie z przyrodnikiem – znawcą bocianów. Napisz ogłoszenie zachęcające uczniów do udziału w tym spotkaniu.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Tekst do zadań od 7. do 12.

La Fontaine *Wilk i bocian*

Wilki słyną z żartocstwa¹.
Przez tę brzydką wadę
Wilk pewien omal życia nie postradał,
Bo gdy łakomi² zajadał
Ukradzioną gdzieś biesiadę,
Kość uwięzła mu w gardle. Dusi się i krztusi,
Wreszcie bez tchu, bez głosu, upadł na murawę,
Czując, że wnet umrzeć musi.
Zesłały mu ratunek bogi zbyt łaskawe:
Spostrzegł bociana, więc znakiem go wzywa,
Roztwiera paszczę – bocian kość dobywa³,
Po czym, za zręczność i pracę,
Żąda zapłaty. „Wnet⁴ ja ci zapłacę! –
Krzyknie wilk – czy ci nie dość, bocianie zuchwały,
Żeś szyję z mojej paszczy wyciągnął swobodnie?
Wiedz, że wilk srogo karci⁵ niewdzięczności zbrodnię –
Radzę ci przeto, uchodź⁶, pókiś cały.

La Fontaine, *Wilk i bocian* [w:] *Bajki podług La Fontaine'a*, przekł. Władysław Noskowski, Warszawa 1876.

¹ żartocstwa – zbytniego objadania się
² łakomi – łakomie, z dużym apetytem
³ dobywa – wyjmuje
⁴ wnet – natychmiast
⁵ karci – karze
⁶ uchodź – uciekaj

Zadanie 7. (0–1)

Dokończ zdanie – zaznacz odpowiedź A lub B oraz jej uzasadnienie 1. lub 2.

Utwór *Wilk i bocian* przedstawia zdarzenie

A.	fantastyczne,	gdyż	1.	bohaterowie z takimi cechami mogą istnieć w rzeczywistości.
B.	realistyczne,		2.	opisane zdarzenia nie mogły wydarzyć się naprawdę.

Zadanie 8. (0–1)

Oceń prawdziwość poniższych zdań. Zaznacz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, lub F, jeśli zdanie jest fałszywe.

Tematem utworu jest przyjaźń wilka i bociana.	P	F
Utwór mówi o niewdzięczności wilka.	P	F

Zadanie 9. (0–1)

Dokończ zdanie – zaznacz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Zdanie odnoszące się do wilka *Zesłały mu ratunek bogi zbyt taskawe [...]*. mówi o

- A. łasce, na którą nie zasłużył.
- B. obojętności bogów.
- C. pomocy, która się należała.
- D. wsparciu, które było zbędne.

Zadanie 10. (0–1)

Dokończ zdanie – zaznacz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Intencją wilka było

- A. nagrodzenie bociana.
- B. wykorzystanie dobroci bociana.
- C. zaproszenie bociana do wspólnego ucztowania.
- D. podzielenie się zdobyczą z bocianem.

Zadanie 11. (0–1)

Oceń, które z poniższych zdań jest prawdziwe. Zaznacz P przy zdaniu prawdziwym.

1.	Bocian nie chciał pomóc wilkowi.	P
2.	Bocian naraził się na niebezpieczeństwo.	P
3.	Wilk zapłacił bocianowi za uratowanie życia.	P

Zadanie 12. (0–1)

Dokończ zdanie – zaznacz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Nauka płynąca z utworu jest zawarta w zdaniu

- A. Za okazaną pomoc zawsze otrzymujemy nagrodę.
- B. Nie należy prosić o pomoc.
- C. Nie każdy docenia okazaną pomoc.
- D. Nikt nie zasługuje na pomoc.

Zadanie 14. (0–1)

Podaj poprawne wartości poniższych wyrażeń arytmetycznych. Zaznacz odpowiedzi spośród A lub B oraz spośród C lub D.

$$11 + 11^2 = A / B$$

A. 484

B. 132

$$370 : 10 \cdot \frac{1}{2} = C / D$$

C. 74

D. 18,5

Zadanie 15. (0–1)

Igrzyska olimpijskie odbywają się co 4 lata. W 2012 roku odbyły się XXX Letnie Igrzyska Olimpijskie w Londynie. Również XIV igrzyska odbyły się w tym mieście.

Oceń prawdziwość podanych zdań. Zaznacz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, lub F, jeśli zadanie jest fałszywe.

Pomiędzy wymienionymi igrzyskami, które odbyły się w Londynie, upłynęły 64 lata.	P	F
W 1996 roku odbyły się XXVI Letnie Igrzyska Olimpijskie.	P	F

Zadanie 16. (0–1)

W tabeli podano klasyfikację medalową w kolarstwie cross-country kobiet podczas XXXI Igrzysk Olimpijskich w Rio de Janeiro.

Pozycja	Zawodniczka	Kraj	Czas (godz.:min:s)
1.	Jenny Rissveds	Szwecja	1:30:15
2.	Maja Włoszczowska	Polska	1:30:52
3.	Catharine Pendrel	Kanada	1:31:41

Dokończ zdanie. Zaznacz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Rezultat Polki był lepszy od wyniku Kanadyjki o

A. 0,89 min

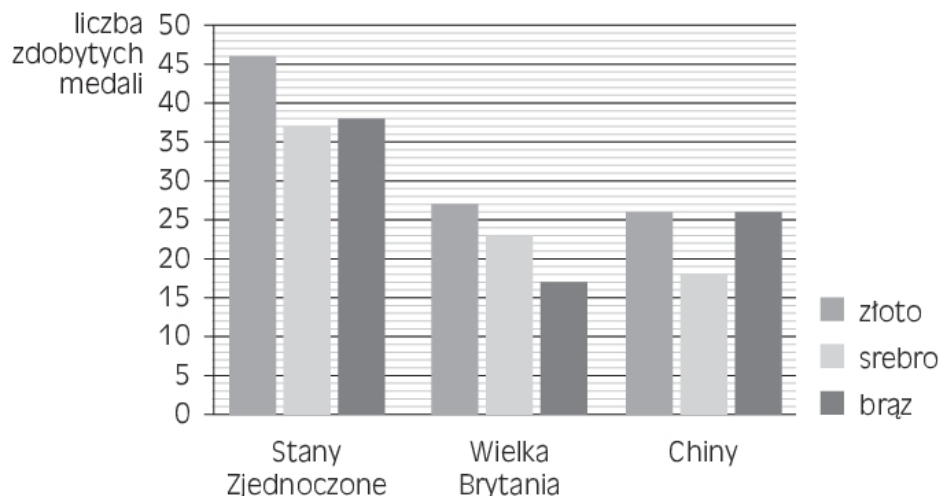
B. 89 s

C. 49 s

D. 0,49 min

Zadanie 17. (0–1)

Na diagramie przedstawiono wyniki klasyfikacji medalowej XXXI Igrzysk Olimpijskich w Rio de Janeiro dla trzech państw, które zdobyły najwięcej medali.

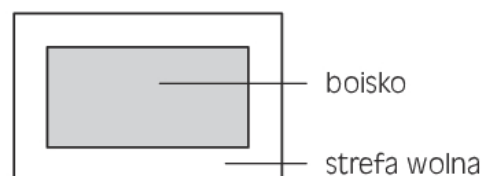
Zaznacz zdanie falszywe.

- A. Stany Zjednoczone zdobyły razem 121 medali.
- B. Chiny zdobyły o 9 medali brązowych więcej niż Wielka Brytania.
- C. Chiny zdobyły więcej medali srebrnych niż Wielka Brytania.
- D. Wielka Brytania i Chiny zdobyły razem więcej złotych medali niż Stany Zjednoczone.

Zadanie 18. (0–1)

Szkolne boisko do gry w siatkówkę jest prostokątem o wymiarach 18 m na 9 m, otoczonym strefą wolną o szerokości 3 m z każdej strony.

Dokończ zdanie. Zaznacz odpowiedzi spośród A lub B oraz spośród C lub D.

Obwód boiska jest o A / B od obwodu boiska wraz ze strefą wolną.

- A. 12 m większy
- B. 24 m mniejszy
- C. $\frac{9}{11}$
- D. $\frac{11}{9}$

Zadanie 19. (0–1)

Dane są liczby -5 i -7 .

Które z zapisanych wyrażeń jest ujemne? Zaznacz właściwą odpowiedź spośród podanych.

- A. $\frac{-5}{-7}$
- B. $-5 - (-7)$
- C. $(-5 - (-7))^2$
- D. $-7 - (-5)$

Zadanie 20. (0–1)

Na planie w skali 1:500 000 trasa wyścigu rowerowego ma długość 14 cm. Zwycięzca pokonał tę trasę w ciągu 105 minut.

Zaznacz zdanie **prawdziwe**.

- A. Rzeczywista długość tej trasy wynosi 120 km.
- B. Średnia prędkość, z jaką przejechał tę trasę zwycięzca wyścigu, wynosi 40 km/h.
- C. Zwycięzca pokonał trasę w 1 godzinę i 5 minut.
- D. Zwycięzca pokonał trasę w 1,45 godziny.

Zadanie 21. (0–1)

Dane są liczby:

- A. 3
- B. 15
- C. 23
- D. 29

Dokończ zdania zamieszczone w tabeli. Przy każdym z nich zaznacz właściwą literę.

21.1.	Liczba pierwszą nie jest liczba	A	B	C	D
21.2.	Liczba, która po podzieleniu przez 5 da resztę 4, to liczba	A	B	C	D

Zadanie 22. (0–1)

Odległość w linii prostej pomiędzy Warszawą a Rio de Janeiro wynosi 10 419 km.

Dokończ zdanie. Zaznacz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Liczba 10 419 po zaokrągleniu do jednośc tysięcy wynosi

- A. 10 000
- B. 10 400
- C. 10 500
- D. 11 000

Zadanie 23. (0–1)

Kąty α i β są kątami przyległymi, a miara kąta α jest o 20° większa od miary kąta β .

Oceń prawdziwość podanych zdań. Zaznacz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, lub F, jeśli zadanie jest fałszywe.

Mniejszy z podanych kątów jest kątem prostym.	P	F
Miara kąta α jest równa 100° .	P	F

Zadanie 24. (0–1)

Znaczek na list polecony do Rio de Janeiro kosztował 11,50 zł, a znaczek na list zwykły był o 40% tańszy. Antek zapłacił za dwa znaczki na list polecony i jeden znaczek na list zwykły banknotem 50 zł.

Dokończ zdanie. Zaznacz odpowiedzi spośród A lub B oraz spośród C lub D.

- Cena znaczka na list zwykły wynosi **A / B**. **A.** 4,60 zł **B.** 6,90 zł
- Antek otrzymał **C / D** reszty. **C.** 20,10 zł **D.** 29,90 zł

